

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Tertium

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Capvt VI. Ex Concilio (a) Tribûrien.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74526](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74526)

CAPVT VI.

Ex Concilio (a) Triburien.

Clericus, si tonfurâ dimisâ uxorem acceperit, qui quidem sit sine (b) gradu, nec (c) monasterio à parentibus traditus, uxorem permittatur habere, & iterum (d) tondetur, nec in vita sua uxorem dimittere audeat.

NOTÆ.

(a) **Triburien.** Ex eodem Concilio citantur hæc verba in prima collectione, sub hoc tit. cap. 6. & sub tit. de Apostatis, cap. 1. & à Burcardo lib. 8. Decreti, cap. 97. Carnotensi p. 7. cap. 115. & ita apud eos habetur: Clericus, si tonfurâ dimisâ uxorem acceperit, qui quidem sit sine gradu, nec ad monasterium aliquod à parentibus traditus, si uxorem habere permittitur, iterum tonderi cogatur, nec in vita sua tonfuram negligere audeat. Quem autem progenerios ad monasterium tradiderunt, & in Ecclesia ceperit cantare, & legere, nec monasterium deserere poterit; sed si discesserit, reudatur; si tonfuram dimiserit, rursum tondetur; uxorem si usurpauerit, dimittere compellatur. Quæ ultima verba, quæ hic omittuntur, ex eodem Concilio à Gratiano citantur in cap. quicumque 4. 20. quæst. 1. sed non reperitur in Concilio Triburien. jam notarunt Antonius Augustinus & Boëtius Epon. in præfati. Credo tamen Decretistas sententiam hujus textus, licet non per eadem verba, de promissis ex canone 27. ipsius Concilii Tribur. ubi ita Patres sanxerunt: In synodo Chalcedonensi, c. 7. statutum est, ut clerici, qui semel in clero deputati sunt, neque ad militiam, neque ad aliquam veniant dignitatem mundanam. Et hoc tentantes, & penitentiam non agentes, quominus redeant ad hoc, quod propter Deum primitus elegerunt, anathematizari: nos autem eandem sequentes canonicam auctoritatem statimus, ut clericus ecclesiasticæ nutritus in Ecclesia coram populo, vel cantans, si postmodum relicto clericatus habitu à castris Dominici, quibus adscriptus est, profugus, & apostata elabatur, & ad saculum redeat, ab Episcopo canonicè coercatur, ut ad sinum matris Ecclesiæ revertatur. Quod si in hac indisciplinatione perdarat, ut comam nutriat, constringatur, ut iterum detondeatur, & postea nec uxorem accipiat, nec sacrum ordinem attingat. Si verò huic hujus sancti Concilii relictæ veritatis diffinitioni, secundum præsentiam Chalcedonensis Concilii constitutionem anathematizetur. Sanctus Isidorus tales hippocentauris dicit esse similes, qui nec equi, nec homines, atque quasi bruta animalia, libertate, ac desiderio suo feruntur. Unde hujus textus magna est difficultas, tum ob ejus litteræ corruptionem, tum ob sententiam, quæ congruum sensum recipere non valet.

(b) **Sine gradu.** Sacro interpretantur Glossa, & communiter Doctores hic, quos sequuntur Covar. in cap. 9. de testam. num. 4. Boëtius Epon. in præfati; ita, ut minoribus ordinibus initiati, qui sine gradu sacro sunt, possint tonfuram dimittere, & uxorem ducere, juxta ea quæ dabitur in cap. 1. de clericis conjug. constituti verò in gradu sacro nequeant ad nuptias transire, quia in gradu sacro sunt. Sed licet vera sit, & ca-

tholica hæc doctrina, vereor tamen ne aliena sit à disciplina Ecclesiastica sæculi Concilii Tribur. & à suprâ relato, in illis verbis: *Legens, vel cantans*; ubi clericis in minoribus gradibus constitutis jus connubii denegatur. Facit etiam quominus placeat prædicta communis sententia, quòd olim clerici tantum lectores in gradu dicebantur esse, ut in legibus Aleman. tit. 16. ibi: *Si autem clericus, qui in gradu, in Ecclesia publicè lectionem recitat, vel graduale, vel alleluja coram Episcopo in publico cantaverit, aliquam injuriam passus fuerit, sicut superius diximus, compunatur.* Et lib. 7. Capitul. cap. 309. ibi: *Clerici cujuslibet gradus, in quibuscunque locis ordinati fuerint ministri, ad eadem loca pertineant.* Unde existimo Patres in præfati tantum agere de clerico primæ tonfuræ, licet sine gradu, ut probavi in cap. cum contingat, de etate & qual. & illi tantum permittunt Patres uxorem ductam retinere, quia in gradu non erat; si autem in gradu esset à parentibus Ecclesiæ, vel monasterio oblati, & in eo gradu cœpisset legere, aut cantare, tunc illi non licebat uxorem retinere, d. can. 27. Concil. Tribur. non quia gradus ille Lectoris, vel Cantoris impediret, aut irritaret matrimonium à clericis in minoribus gradibus constitutis contractum, sed propter oblationem factam à parentibus Ecclesiæ, aut monasterio; talis enim oblatio illis prioribus Ecclesiæ sæculis filios verè constituere clericos, aut efficere monachos, ut latius dicemus in cap. cum sumus, de regul. & ita nullo modo accipias textum hunc generaliter de omnibus clericis in minoribus ordinibus constitutis, sed de clericis in eis gradibus interuentibus virtute oblationis paterna, qui uxorem ducere non poterant, ex d. can. 27.

(c) **Monasterio.** Juxta adducenda in dicto cap. cum sumus, ex cujus commentatio, & textus in cap. de cleric. conjug. præfens petendum est.

(d) **Iterum tondetur.** Mirantur non immeritò multi, cur clericus conjugatus hic jubeatur iterum tonderi, cum in cap. Joannes, de cleric. conjug. cap. unic. eod. tit. in 6. conjugatis potius tonfura prohiberi videatur. Boëtius Epon. in præfati textum hunc accipit eo casu, quo clericus conjugatus beneficium retinet, & stipendiis Ecclesiæ sustentatur, ut in cap. unic. de cleric. conjug. in 6. cap. unic. de bigamis, eod. libro. Sed temporum series interpretationem hanc non admittit; quare facilius textus hic accipitur, si de prædictis oblati textum exponamus; Illi enim, cum virtute oblationis veri clerici constituerentur, ideò, si de facto contraxerint matrimonium, debent separari, & iterum tonderi, ut sic restituantur pristino gradui.